

ผลของการใช้เกมการละเล่นพื้นบ้านของไทย
ที่มีต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

นางสาว บัทมาตี บุณย์สวัสดิ์

ศูนย์วิทยพัทยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

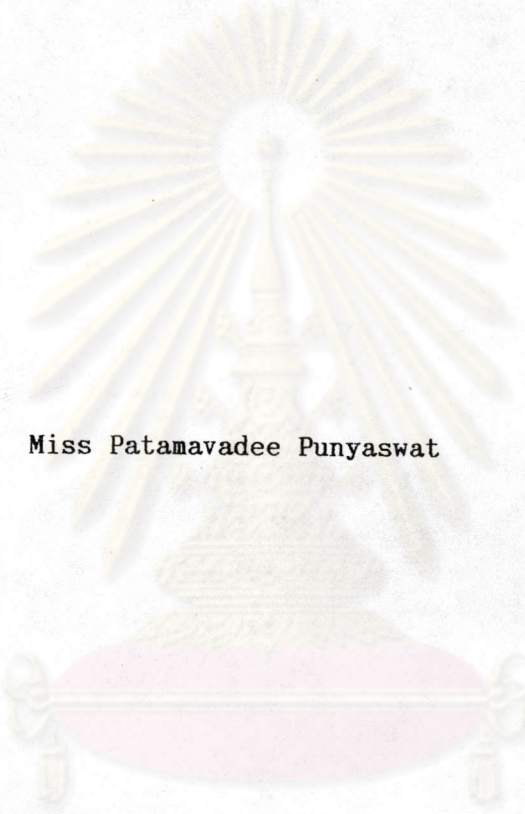
พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-243-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019397:11789885x

EFFECTS OF USING THAI FOLK GAMES ON THE DEVELOPMENT
OF SOCIAL SKILLS OF PRATHOM SUKSA TWO STUDENTS

Miss Patamavadee Punyaswat

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-243-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการใช้เกมการเล่นพื้นบ้านของไทยที่มีต่อการพัฒนา

ทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โดย

นางสาว ปัทมาวดี บุญย์สวัสดิ์

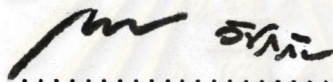
ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ สุนน อมรวิวัฒน์

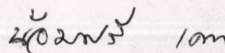
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชากรเกียรติ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

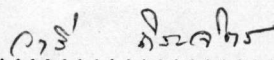
..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. น้อมศรี เกศ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ สุนน อมรวิวัฒน์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วาสิ ภิระจิตร)

บทมวติ บุญยสวัสดิ์ : ผลของการใช้เกมการเล่นพื้นบ้านของไทยที่มีต่อการพัฒนาทักษะทางสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (EFFECTS OF USING THAI FOLK GAMES ON THE DEVELOPMENT OF SOCIAL SKILLS OF PRATHOM SUKSA TWO STUDENTS)
อ.ที่ปรึกษา : ศ.สุมน อมรวิวัฒน์, 270 หน้า. ISBN 974-582-243-4

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมด้านการเคารพต่อระเบียบวินัยในตนเองและกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม การแสดงออกและการแก้ปัญหาในกลุ่ม การมีมารยาทในสังคม การแสดงความรับผิดชอบและมีลักษณะความเป็นผู้นำ และการช่วยเหลือผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกมการเล่นพื้นบ้านของไทย ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2535 ของโรงเรียนอนุบาลทิบูลเวศม์ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยทดลองสอนนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นเวลา 6 สัปดาห์เท่ากัน เมื่อสิ้นสุดการทดลองบันทึกพฤติกรรมทักษะทางสังคมของนักเรียนและวัด สังคมมิติของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะทางสังคมในด้านการเคารพต่อระเบียบวินัยของตนเองและกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม การแสดงออกและการแก้ปัญหาในกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน (2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมในด้านการมีมารยาทในสังคม การแสดงความรับผิดชอบและมีลักษณะความเป็นผู้นำ การช่วยเหลือผู้อื่น สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) นักเรียนกลุ่มทดลองมีสังคมมิติสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต บทมวติ บุญยสวัสดิ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศ.สุมน อมรวิวัฒน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

##C240662 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION
KEY WORD: SOCIAL SKILL/THAI FOLK GAMES/PRATHOM SUKSA

PATAMAVADEE PUNYASWAT : EFFECTS OF USING THAI FOLK GAMES ON THE
DEVELOPMENT OF SOCIAL SKILLS OF PRATHOM SUKSA TWO STUDENTS. THESIS
ADVISOR : PROF.SUMON AMORNVIVAT, 270 PP. ISBN 974-582-243-4

The objective of this research was to develop 6 social skills for Prathom Suksa two students by using Thai folk games. Those social skills were group and self disciplined, participation in the group, expression and problem solving within the group, social manners, responsibility and leadership, and helping others. The samples were Prathom Suksa two students in the academic year 1992 of Phipoolvej School, Bangkok. The researcher taught two groups of students, the experimental group and the control group each for six weeks. The social behavior of students in both groups were recorded and after the experiment the sociometric of students in both groups were evaluated. The data were analysed by t-test.

The results were (1) The scores of the students in the experimental group and the students in the control group on disciplined, participation in the group, expression and problem solving within the group were not significantly different. (2) The students in the experimental group had higher score on social manners, responsibility and leadership, helping others, than that of the control group significantly different at the level of .05. (3) The students in the experimental group had higher sociometric scores than that of the control group.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... ประถมศึกษา
สาขาวิชา..... ประถมศึกษา
2535
ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิพนธ์..... ปัทมาวดี บุณย์สวัสดิ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... สุเมธ อมรวิวัฒน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่งของศาสตราจารย์ สุนทรอมรวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา สละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องให้คำแนะนำต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ ท่วงไຍ และให้กำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. น้อมศรี เคท ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ วารี ภิระจิตร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความร่วมมือของผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลเวศม์ ที่ได้ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือเป็นอย่างดีระหว่างการดำเนินการทดลองสอน และขอขอบคุณนางสาว วรารณ เหมชะญาติ ที่ได้สละแรงกายและเวลาในการดำเนินการสอน

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนทางด้านการเงิน และให้กำลังใจตลอดเวลา ขอขอบคุณพี่น้องและเพื่อนทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจและความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี เสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

บัทมาวดี บุณย์สวัสดิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมุติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
ข้อจำกัดของการวิจัย	8
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
จุดหมายของหลักสูตร	12
โครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา	13
แนวดำเนินการ	13
ความหมายของทักษะทางสังคม	16
ความสำคัญของทักษะทางสังคม	17
องค์ประกอบของทักษะทางสังคม	19
ปัจจัยและวิธีการที่ทำให้เกิดทักษะทางสังคม	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางสังคม	32

	หน้า
ความหมายของการเล่นและการละเล่น	35
ประวัติความเป็นมาของการละเล่นพื้นบ้านของไทย	37
ความสำคัญของการเล่น	39
ประเภทของการละเล่นพื้นบ้านของไทย	41
ประโยชน์ของการละเล่นพื้นบ้านของไทย	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่น	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ประชากรและตัวอย่างประชากร	48
การคัดเลือกเกมการละเล่นพื้นบ้านของไทย	49
การคัดเลือกทักษะทางสังคม	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การสร้างเครื่องมือ	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การวิเคราะห์ข้อมูล	68
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	80
รายการอ้างอิง	97
ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก	105
ภาคผนวก ข	117
ภาคผนวก ค	134
ภาคผนวก ง	242
ภาคผนวก จ	246
ประวัติผู้เขียน	270

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางแสดงวัน เวลาทดลองสอนนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	54
ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนทักษะทางสังคม ระหว่างนักเรียน กลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง	57
ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนทักษะทางสังคมของนักเรียนกลุ่ม ทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมการละเล่นที่บ้านของไทย ก่อนและหลัง การทดลอง	59
ตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนทักษะทางสังคมของนักเรียนกลุ่ม ควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ ก่อนและหลังการทดลอง	61
ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนทักษะทางสังคม ระหว่างนักเรียน กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมการละเล่นที่บ้านของไทย กับ นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ หลังการทดลอง	63
ตารางที่ 6 เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของพัฒนาการบทบาททางสังคมมิติ ในสถานการณ์เล่น ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	65
ตารางที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของพัฒนาการบทบาททางสังคมมิติ ในสถานการณ์ทำงาน ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	66
ตารางที่ 8 คะแนนทักษะทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	97
ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนทักษะทางสังคม ระหว่างนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง	98
ตารางที่ 10 เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนทักษะทางสังคมของนักเรียนกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง	101